

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 200)

**Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ile Kastamonu Milletvekili Münif İslamoğlu'nun 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Eğitim ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları
(1/459, 2/191)**

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-423/06624

13.10.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 24.9.1992 tarihinde kararlaştırılan "Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması ve 2547 sayılı Yükseköğretim kanununun 46 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Süleyman Demirel

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Dünyanın 2000'li yıllara doğru hızlı bir değişme ve gelişme sürecinde ilerlediği günümüzde eğitimin önemi o derece artmıştır ki; ömür boyu eğitim sağlama bütün uluslarca kabul edilmiş temel ilkelere biri olmuştur.

Artık eğitim, ekonomik büyümenin; toplumsal siyasal ve yönetsel gelişmenin ön koşulu olma gücünü artırmıştır. Bilgi ve teknolojinin baş döndürücü bir hızla değişmesi ve artması, buna bağlı olarak bilginin geçerlik süresini de kısaltmıştır.

İçinde bulunduğumuz bilgi toplumu çağında ülkeler arasındaki yarış, bilgi ve teknoloji yarışıdır. Bu yarışa katılabilmek ve başarılı olabilmek eğitimin sürekliliğine bağlıdır.

Ayrıca Türkiye, genç nüfus oranı yüksek bir ülkedir. Bunun sonucu yükseköğretime olan istek de giderek yoğunlaşmıştır.

Ülkemizde yükseköğretimde okullaşma oranı bütün Avrupa ülkelerinin gerisindedir. Bu ülkelerin düzeyine ulaşmak için kontenjanların yüzde yüz artırılması gerekir. Oysa bugünkü düzenleme ve uygulama ile bunu gerçekleştirmek olanaksızdır.

Öte yandan yükseköğretimdeki bu kısıtlılık nedeniyle birkaç yıldan beri önemli sayıda gençimiz, çeşitli ülkelerde yükseköğrenim görme arayışına yönelmiştir.

Yurt dışında yükseköğrenim gören öğrenci sayısı geçen yıl 22 bin iken bu yıl 27 bine ulaşmış bulunmaktadır. Bu sayı süratle artma eğilimindedir. Yurt dışında bir öğrencinin, yalnızca öğrenim ücreti olarak ortalama üç bin dolar ödediği düşünülürken, toplumsal ve bireysel kayıpların çok büyük boyutlara çıktığı bir gerçektir.

Bazı ülkeler, yükseköğretim sisteminin gereği olarak, kendi öğrencilerini yönlendirme ve ya sınav sistemi ile kabul ederken, içinde buldukları yeni yapılanma sürecinin sonucu; politik ve ekonomik neden ve kararlarla ülkelerinde öğrenim görmek isteyen bazı öğrencilere koşulsuz olarak kapılarını olabildiğince açmışlardır.

“Liyakat” ve “başarı” yı esas alması gereken yükseköğretim için güçlü bir temel yapı ve yeteneğe sahip olmayan gençlerin, yabancı ülkelerde başta psikolojik olmak üzere eğitimsel, sosyal ve ekonomik yönlerden çeşitli sorunlarla karşılaşma olasılığı çok yüksektir. Çünkü, ülkemizle kıyaslandığında gerek eğitim - öğretim gerekse sosyal ve ekonomik yönlerden olumsuzlukların o ülkelerde ağırlıkta olduğu görülmektedir.

Henüz liseyi bitirmiş gençlerimizin, yurt dışında niteliği belirsiz birtakım okullarda, büyük paralar karşılığı, ana-baba sevgi ve gözetiminden uzak ve sosyal yapısı karmaşık ülkelerde ciddi bir eğitim görmeden zaman, enerji ve umut kaybına uğramaları da gözardı edilemeyecek bir gerçektir.

Amacımız yasalarımızda da belirtildiği gibi:

*Gençlerimizi “beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişilik ve karakter” de yetiştirmek;

*Öğrencilerimizi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğiterek kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak; böylece bir yandan insanımızın ve toplumumuzun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Devletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı ve seçkin bir ortağı yapmaktır.

Bu amaca ulaşmak için topluma sunulan eğitim olanaklarını artırmak, fırsat eşitliğini sağlamak, toplumun gereksinim duyduğu nitelikli insan gücünü yetiştirmek de yükseköğretimimizin temel hedefleridir.

Bugün halkımızın yükseköğretime yoğun bir istek ve heyecan duyması karşısında bu “toplumsal istemi” dengeli ve sağlıklı bir çözüme kavuşturmak kültürel, ekonomik ve siyasal koşulların bir gereğidir.

Yukarıda belirtilen yasal gerekçeler, öncelikle mevcut yükseköğretim kurumlarımızı daha verimli ve etkili bir şekilde kullanmak; yükseköğretimi, toplumun bugünkü ve gelecekteki gereksinimlerini karşılayacak bir yapı ve işleyişe kavuşturmak gerçeğini vurgulamaktadır.

Bu nedenlerle, yükseköğretimde kaynaklarımızın “etkililik” ve “verimlilik” ilkelerine daha fazla ağırlık verilerek kullanılması, gelişmiş ülkelerde geniş ölçüde uygulandığı gibi üniversitelerimizin kapılarını, daha uzun süre açık tutmak suretiyle daha fazla öğrenciye öğrenim imkânı tanımak kamuoyunca da benimsenmekte ve desteklenmektedir.

Yukarıda özetlenen gerçekler karşısında Millî Eğitim Temel Kanunu ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun temel ilkeleri doğrultusunda, öğrencilerin de katkısı sağlanarak ihtiyaç duyulan alanlarda ikili öğretim yapılması kaçınılmaz görülmektedir.

Diğer taraftan 2547 sayılı Kanunun 418 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 46 ncı maddesi uygulamada bir çok ihtilafa sebep olmaktadır.

Şöyle ki;

Maddenin dördüncü fıkrasında “sınıfta kalan öğrencilere bir defaya mahsus olmak üzere Devlet yardımı için Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca kredi verilir” hükmü çeşitli yorumlara neden olmaktadır. Fıkra hükmü gereğince bir defa sınıfta kalan öğrenciye Devlet yardımının kesilmesi veya kredi olarak Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca yardımın karşılanması kamuoyunun bugün için kabul edebileceği bir düzenleme olarak görülmemektedir. Zira üniversitelerimizde normal eğitim süresi içerisinde öğrenimini tamamlayan öğrenci sayısı maalesef istenilen seviyede değildir. Bu bakımdan pek çok öğrencinin öğrenci başına tespit edilen carî hizmet ödeneklerinin Devletçe karşılanan kısmını ödemeleri gerekmektedir. Üniversite rektörlüklerinin başvurularından öğrencilerin bu parayı ödemekte zorlandıkları anlaşılmaktadır. Bu fıkra hükmünün kamuoyunun kabul edebileceği makul bir düzeyde tespiti için madde hükmünün değiştirilmesinde kesin zaruret bulunmaktadır.

Diğer taraftan yükseköğretim kurumlarınınca eğitim ve öğretim faaliyetini sürdüren öğrencilerin sosyal ihtiyaçlarını karşılamak için 418 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile cari hizmet maliyeti kavramı getirilmiş, ancak cari hizmet maliyetini hangi kurumun hesaplayacağı ve öğrenci katkısından elde edilen gelirlerin yine bu öğrencilere harcanabilmesi için gelirlerin bütçeleştirilmesi yeni getirilen sistemde yer almamıştır. Tasarıda bu hususlar da göz önünde bulundurulmuştur.

Carî hizmet ödeneğinden öğrenci tarafından ödenecek miktarı ödemeyen öğrenciler hakkında ne gibi işlem yapılacağı kanunda gösterilmemiştir. Tasarıda bu konuya da “öğrenci katkısını ödemeyenlerin kayıtları yapılmaz ve yenilenmez” demek suretiyle açıklık getirilmiştir.

Elde edilen gelirlerin sarfı, muhasebesi, denetimi ve saymanlık konusu da yapılan düzenleme ile açıklığa kavuşturulmuştur.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Kanunun amacının, yükseköğretim kurumlarında yapılacak ikili öğretimde ikinci öğretimle ilgili hususları düzenlemek olduğu belirtilmektedir.

Madde 2. — Kanunun, yükseköğretim kurumlarında yapılacak ikinci öğretime özgü faaliyet ve esasları kapsadığı belirtilmektedir.

Madde 3. — Kanunda geçen deyimler tanımlanmaktadır.

Madde 4. — Yükseköğretim kurumlarının hangi programlarında ikinci öğretim yapılacağına her yıl en geç Şubat ayında ilgili üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü senatosunun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca karar verileceği, kararda bu programlara alınacak öğrenci sayılarının da belirleneceği hükme bağlanmakta, ikinci öğretimin yapılmasına karar verilen yükseköğretim programlarına, öğrenci seçme ve yerleştirme birinci ve ikinci basamak sınavlarında alınan puanlara göre öğrenci yerleştirilmesinin mümkün olacağı vurgulanmaktadır.

Madde 5. — İkinci öğretimin, öğretim süreleri, önlisans ve lisans düzeyinde sürdürülecek öğretimin esasları, devam, ara sınav sayısı, bunların başarı notuna katkısı, uygulama ve bütünlüme şartları ve eğitim-öğretimle ilgili diğer konularda normal örgün öğretimden hiçbir farklılık taşımayacağı, ikinci öğretim uygulanan yükseköğretim kurumlarında gerektiğinde hafta tatilinde de eğitim-öğretim yapılabileceği hükmü getirilmektedir.

Madde 6. — İkinci öğretimin paralı olması nedeniyle, ikinci öğretimde öğrenim gören öğrencilerin, normal örgün öğretim programlarına yatay geçiş yapamayacakları vurgulanmakta, ancak normal örgün öğretimden ikinci öğretime yatay geçiş mümkün kılınmaktadır. Bu yatay geçişlerin, örgün öğretimde uygulanan mevzuat hükümlerine tabi olması hükme bağlanmakta, ancak, geçiş yapan bu öğrenciler ikinci öğretim için öngörülen ücreti ödemek zorunda oldukları belirtilmektedir.

Madde 7. — İkinci öğretimin isteğe bağlı ve paralı olduğu, paralı öğretime kabul edilecek öğrencilerin ödeyecekleri öğrenim ücretlerinin öğrenim dallarının niteliklerine, yükseköğretim kurumlarının özelliklerine ve sürelerine göre öğrenci maliyetleri de dikkate alınarak Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Millî Eğitim Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit edileceği, ancak, alınacak ücretlerin normal örgün öğretim için belirlenen carî hizmet maliyetlerinin yarısından az olamayacağı vurgulanmaktadır.

Öğrenim ücretlerinin, peşin olarak ya da biri kayıt veya kayıt yenileme sırasında, diğeri Şubat ayında olmak üzere iki eşit taksitte üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü adına millî bankalardan birinde açılacak hesaba yatırılması, bu miktarların rektörlüğe en geç ilgili ayın sonuna kadar Bütçe Dairesi Başkanlığı hesabına bir yandan gelir, diğeryandan özel ödenek kaydolunmak üzere aktarılması, yatırılan bu miktarların Maliye ve Gümrük Bakanlığınca özel ödenek kaydedilmesi, kaydolunan ödeneklerin ikinci öğretime ilişkin giderlerin yanısıra bu öğretimin yapıldığı birimlere öncelik verilmek suretiyle, o üniversitenin veya yüksek teknoloji enstitüsünün giderlerinde kullanılması, kullanım ve harcamaya ilişkin esas ve usullerin Maliye ve Gümrük Bakanlığının görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulunca belirlenmesi öngörülmekte, bu ödeneklerin harcanmayan kısmının, ertesi yılın bütçesine devren gelir ve ödenek kaydolunacağı ve öğrenim ücretinin Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca kredi olarak verilmeyeceği açıkça belirtilmektedir.

Madde 8. — İkinci öğretim öğrencilerinin normal örgün öğretim öğrencilerinin her türlü haklarından yararlanacakları, ancak, bu öğrencilere Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurulunca öğrenim kredisi verilemeyeceği belirtilmektedir.

Madde 9. — Kendi kurumlarında yapılmakta olan normal örgün öğretimde zorunlu ders yükünün en az yarısını doldurmuş olanlara öncelik verilmek üzere ikinci öğretimde hangi öğretim elemanlarının görevlendirileceğine, bölüm kurulunun görüşü dikkate alınarak, ilgili yükseköğretim kurumunun yönetim kurulunca karar verileceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 10. — Normal örgün öğretimde zorunlu ders yükünü doldurmuş olan öğretim elemanlarına ikinci öğretimde verdikleri her ders için; zorunlu ders yükünü dolduramamış olan öğretim elemanlarına bu yükün doldurulmasından sonra verdikleri her ders için, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen hükümler çerçevesinde ek ders ücreti ile ara sınav, yarıyıl ve yıl sonu sınavları için ödenecek ücretlerin üç katını aşmayacak şekilde ikinci öğretim programları esas alınarak, Yükseköğretim Kurulunun görüşü, Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenecek ders ücretinin ödenmesi öngörülmektedir.

Madde 11. — İkinci öğretim yapılan yükseköğretim kurumlarında görevli akademik yöneticiler ile idarî personelden isteğe bağlı olarak kimlerin, bu öğretim süresince çalışma saati bitiminden sonra fazla çalışma yapacaklarına ilgili yükseköğretim kurumunun yönetim kurulunun görüşünü alarak kurumun yöneticisinin karar vereceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 12. — Yükseköğretim kurumlarının ikinci öğretim yapan birimlerinde görevli öğretim elemanları ile idarî personele yasal çalışma saati bitiminden sonra fiilen yaptıkları fazla çalışma süreleri için saat ücreti ödenmesi, yapılacak fazla çalışmanın aylık saati ile ödenecek ücretin miktarının Yükseköğretim Kurulunun görüşü, Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine her yıl bütçe kanunu ile belirlenen saat başı fazla çalışma ücretinin üç katını aşmayacak şekilde Bakanlar Kurulu tarafından belirlenmesi hükme bağlanmaktadır.

Ancak, ikinci öğrenimden ek ders ücreti alan öğretim elemanlarına, fazla çalışma ücreti ödenmeyeceği vurgulanmaktadır.

Madde 13. — Yükseköğretim Kurulunca ikinci öğretim yapılmasına karar verilen öğretim programlarının bağlı olduğu yükseköğretim kurumunun bütçesine, ikinci öğretim giderlerini karşılamak üzere yeterli ödenek konulması öngörülmektedir.

Madde 14. — Üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitüleri bünyelerindeki enstitülerde ikinci lisansüstü öğretim yapılmasına, ilgili enstitü yönetim kurulunun ve senatonun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca karar verileceği ve bu öğretimin isteğe bağlı ve paralı olacağı hükme bağlanmaktadır.

İkinci lisansüstü öğretime kabul edilecek öğrencilerin ödeyecekleri öğrenim ücretinin, maliyetler dikkate alınarak ilgili üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilmesi, öğrenim ücretinin 7 nci madde uyarınca açılan hesaba iki eşit taksit halinde ödenmesi öngörülmektedir. Ayrıca, ikinci lisansüstü öğretimde görevlendirmeler ve ders ücretinin tabi olacağı mevzuat hükümleri belirtilmektedir.

Madde 15. — Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde uygulanacak kanunlar belirtilmektedir.

Madde 16. — 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesi yeniden düzenlenmektedir. Mevcut haliyle maddenin dördüncü fıkrası “sınıfta kalan öğrencilere bir defaya mahsus olmak üzere Devlet yardımı için Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca kredi verilebilir” hükmünü amir bulunduğundan, bir defa sınıfta kalan öğrenciye Devlet yardımının kesilmesi ve bunun Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca karşılanması zorunluluğunu getirmiştir. Değişiklikle, carî hizmet maliyetini Yükseköğretim Kurulunca hesaplanması, öğrenci katkısından elde edilen gelirin yine bu öğrencilere harcanabilmesi için gelirlerin bütçeleştirilmesi, cari hizmet ödeneğinin ödemesi gereken kısmını ödemeyen öğrenciler hakkında yapılacak işlemler gibi hususlar açıklığa kavuşturulmaktadır.

Geçici Madde 1. — 1992-1993 eğitim-öğretim yılında yükseköğretim kurumlarının hangi programlarında ikinci öğretimin yapılacağı ve bu programlara alınacak öğrenci sayısının bir hafta içinde üniversite senatolarının önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespiti öngörülmektedir.

1992-1993 eğitim-öğretim yılında yapılacak ikinci öğretimin ücretlerinin Kanunun yürürlüğünden başlayarak bir hafta içinde Bakanlar Kurulunca tespit edilmesi, ikinci öğretim yapılacak programların, bu programlara alınacak öğrenci sayılarının, öğrenim ücretleri ve başvuru şartlarının Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezince hazırlanacak bir kılavuzda belirtilmesi, başvuran öğrencilerin 1992 öğrenci seçme ve yerleştirme birinci ve ikinci basamak sınavlarında almış oldukları puanlara göre yeniden tercih edecekleri programlara yerleştirilmeleri öngörülmektedir.

1992-1993 eğitim-öğretim yılı için ikinci öğretimin en geç, Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın sonunda başlaması, ikinci öğretimin başladığı tarihten 31.12.1992 tarihine kadar ihtiyaç duyulan ödeneğin, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yedek ödenekten karşılanması öngörülmektedir.

1992 öğrenci seçme ve yerleştirme sınavlarında almış oldukları puanlara veya özel yetenek sınavı sonuçlarına göre bir yükseköğretim kurumuna kayıt hakkı kazanmış bulunanların (Açık-öğretim hariç), 1992-1993 eğitim-öğretim yılında ikinci öğretime başvuramayacakları hükme bağlanmaktadır.

Geçici Madde 2. — İkinci öğrenimde gerektiğinde kadro ihdas edilebilmesi için 5 000 adet torba kadro ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükümünde Kararnameye eklenmektedir.

Bu kadroların gerektiğinde Yükseköğretim Kurulunun teklifi ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığının görüşleri üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile sınıf, unvan ve derece değişikliği yapılmak suretiyle, ikili öğretim yapılmasına karar verilen yükseköğretim kurumlarına ihtiyaçları dahilinde tahsis edilebilmesi imkânı sağlanmakta, bu şekilde tahsis edilecek kadroların kullanımında uyulacak usul ve esesların Bakanlar Kurulu kararı ile tespit edilmesi öngörülmektedir.

Madde 17. — Yürürlük maddesidir.

Madde 18. — Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Münif İslamoğlu
Kastamonu

GEREKÇE

Aslı görevi çeşitli bilim dallarında ve mesleklerde lisans düzeyinde insan yetiştirmek ve yine bu dallarda yüksek lisans ve doktora programlarıyla uzman eleman yetişmesini sağlamak olan üniversitemizin hızlı teknolojik ve bilimsel gelişmelere paralel eğitim ve öğretim yapabilmeleri yeterli düzeyde maddî kaynakla desteklenmeleri halinde mümkün olabilmektedir. Günümüzde hemen her alanda olduğu gibi Tıp, Mühendislik, Fen Bilimleri gibi modern eğitim araçları, laboratuvarlar ve atölyeler gerektiren eğitim dallarında başarıya ulaşmış ve herkes tarafından değeri kabul edilen üniversiteler öncelikle ve özellikle finansman ihtiyacını çözümlenmiş üniversitelerdir. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yapılabilecek bir değişiklikle ekte öneri halinde sunulan maddenin kanunlaşması sonucu üniversitemizin malî kaynak ihtiyaçları önemli ölçüde karşılanabilecek, yalnızca devlet bütçesine dayalı olmanın yarattığı finansman sorunları büyük ölçüde çözümlenebilecek böylece uzun vadede modern eğitim ve öğretim alt yapısı tamamlanmış üniversitelere kavuşulabilecektir.

Kanun teklifiyle getirilmek istenen model uygulamaya girdiğinde sistemin önünde mevcut bürokratik engeller de bulunmayacağından gerek eğitimde, gerekse uygulamada bu sistemin temelini teşkil eden insan unsuruna dayalı bir çok sorun daha kolay yöntemlerle çözümlenmiş olacaktır. Diğer birdeyişle, oluşturulacak yeni düzenlemelerle bir taraftan konusunda azamî düzeyde uzmanlaşmış, yurt içinde ve dışında isim yapmış meslek mensuplarının istihdamında gerek malî gerekse mevzuat açısından rahatlatma sağlanabilecek, böylece bu kişilerin üniver-

sitedeki eğitime aktif katkıları sağlanarak eğitim düzeyi geliştirilecek, diğer taraftan daha kolaylıkla temin edilebilecek modern alet ve cihazlarla donatılmış eğitim ve hizmet birimlerinde standart kendiliğinden yükselecek ve bu etkileşim sürekli kaliteyi yükseltici doğrultuda devam edecektir.

Üniversitelerde kurulu veya kurulacak olan sağlık tesisleri, kanun değişikliğinde öngörülen modele göre işletilmeleri halinde bu işletmeler gelir ve giderlerini özgürce belirlenebileceği, rekabet esasına dayalı bu sayede çağdaş teknoloji ve gelişmelerin bütün unsurlarıyla yurda getirilerek halkın ve eğitilenlerin hizmetine sunulduğu işletmeler olacaktır. Böylece yurt dışında eğitim ve tedavi giderlerinin en aza indirilmesi ve döviz tasarrufunun azamî düzeye çıkarılması uzman personele verilecek yüksek ücret ve diğer olanaklar ile yurt dışına beyin göçünün önlenmesi, hatta yurt dışında alanlarında isim yapmış bilim adamlarının Türkiye'ye geri dönmelerinin sağlanması mümkün olacaktır. Ayrıca, ülkemizde de yurt dışındaki birçok gelişmiş ülkede olduğu gibi beş yıldızlı otellerdeki konfora haiz hastanelerin kurulması ve bunların çağdaş işletmecilik ve yönetim esaslarına uygun olarak işletilmeleri imkân dahiline gelecektir.

Model hayata geçildiğinde yurt dışına gönderilen öğrenci ve öğretim elemanı sayısında da önemli miktarda azalma olacak çağdaş teknoloji ile donatılmış modern eğitim ve hizmet tesisleri, alanında isim yapmış bilim adamlarını bünyesinde toplayarak biryandan modern eğitimin alt yapısını oluştururken diğer yandan ülkemize üst düzeyde sağlık hizmetleri ve tesisler kazandıracaktır.

Modelin uygulamaya konulabilmesi yükseköğretim kurumlarını geliştirmek amacıyla kurulmuş bulunan vakıflar aracılığıyla düşünülmekte ve bu tür tesislerin işletilmek üzere vakıflara devri üniversitenin en üst yönetim organı olan Üniversite Yönetim Kurulunun kararına bırakılmaktadır.

Özellikle yurt dışında tıp ve sağlık bilimleri, mühendislik ve fen bilimleri alanlarında çağdaş eğitim-öğretim ve uygulama imkânlarına kavuşan yükseköğretim kurumlarının ülkelerine ve halklarına sağladığı yararları dikkate alarak üniversitemizde bu modele uygun işletmelerin kurulmasını teminen uygulamanın yasal dayanağını teşkil etmek üzere önerilen madde metnin kabulünde sayısız yararlar görülmektedir. Bu yararların en önemlileri işletmenin en modern şekilde yürütülmesi imkânı ve vakırlarca devlete kazançtan ödenecek vergilerdir.

Millî Eğitim Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim Komisyonu

20.4.1992

Esas No. : 2/191

Karar No. : 8

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Kastamonu Milletvekili Münif İslamoğlu'nun; 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/191)” Komisyonumuzun 16.4.1992 tarihli 6 ncı Birleşiminde Millî Eğitim Bakanlığı ve YÖK temsilcileri ile teklif sahibinin de iştirakiyle incelelenip görüşüldü.

Kanun Teklifi ile üniversitelerde kurulu veya kurulacak olan, sağlık tesislerinin işletilmesi ve yönetiminin, o üniversiteyi veya üniversite bünyesindeki Yükseköğretim Kurumlarını geliştirmeyi amaçlayan vakıflara devrini öngörmektedir.

Teklif ile öngörülen modele göre; sözkonusu sağlık tesislerinin işletilmeleri neticesinde elde edilecek gelir ve giderlerin daha özgün kullanılmaları ve bu sayede çağdaş teknoloji ve bilim yurda getirilmesi ile halkın hizmetine sunulmaları daha kolay olacak, yurt dışı eğitim ve tedavi giderleri asgariye indirilerek, uzman personele verilecek yeterli ücret ve diğer imkânlar ile yurt dışına beyin göçünün önleneceği düşünülmektedir.

Yukarıda açıklanan görüşlerin doğrultusunda Kanun Teklifi Komisyonumuzca da uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Teklifin 1 inci maddesi Komisyonumuzca da uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Teklifin başlığı kanun tekniğine uygun olarak Komisyonumuzca düzenlenerek kabul edilmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri de Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz havalesi gereği Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Nahit Mentеше</i>	<i>Ural Köklü</i>
Aydın	Uşak
Sözcü	Kâtip
<i>Süleyman Ayhan</i>	<i>Ahmet Kabil</i>
Çanakkale	Rize
Üye	Üye
<i>İbrahim Özdiş</i>	<i>Ahmet Şanal</i>
Adana	Adana
Üye	Üye
<i>Salman Kaya</i>	<i>Mehmet Seven</i>
Ankara	Bilecik
Üye	Üye
<i>Ayyavz Gökdemir</i>	<i>Nurettin Tokdemir</i>
Gaziantep	Hatay
Üye	Üye
<i>Mustafa Baş</i>	<i>Melike Tuğay Hasefe</i>
İstanbul	İstanbul
Üye	Üye
<i>İsmail Kalkandelen</i>	<i>İsmail Karakuyu</i>
Kocaeli	Kütahya
Üye	
<i>Rıfat Yüzbaşıoğlu</i>	
Niğde	

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ MÜNİF İSLAMOĞLU'NUN TEKLİFİ

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 22. — Üniversitelerde kurulu ve kurulacak bulunan sağlık tesislerinin işletilmesi ve yönetimi; Üniversite Yönetim Kurulunun kararıyla, o üniversiteyi veya bünyelerindeki yükseköğretim kurumlarını geliştirmek amacıyla kurulan vakıflara devredilebilir. Bu sağlık tesislerinin işletilme ve yönetim esasları Üniversite Yönetim Kurulu ile vakıf yetkili kurulunca belirlenir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

4.11.1981 Tarihli 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim Komisyonu

23.10.1992

Esas No. : 1//459

Karar No. : 20

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı” (1/459)” Komisyonumuzun 21.10.1992 Tarihli 12 nci Birleşiminde, YÖK Başkanı, Millî Eğitim ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de iştirakiyle incelenip görüşüldü.

Ülkemizde, hızlı nüfus artışının ve genç nüfus oranının yüksek olması ve bunun doğal neticesi olarak Yükseköğretimde büyük bir yığılma olmaktadır. Ayrıca ülkemizdeki okullaşma oranı; Avrupa ülkelerine ve özellikle, Avrupa Topluluğu ülkelerine göre çok düşük düzeydedir.

Yükseköğretim Kurumlarımıza başvuruda bulunup giremeyen gençlerimizin, okuma imkânı elde etmek için ve büyük maddî ve manevî fedakârlıkları göze alarak çeşitli ülkelere gittikleri bir gerçektir.

Yükseköğretimde okuma isteği bu kadar yüksek olan gençlerimize kendi ülkelerinde bu imkânı daha kolay bir biçimde sağlamak için Yükseköğretimde kapasite artırımı kaçınılmaz olmuştur. Bunun içinde ilk planda “normal örgün öğretim”in yanında “ikinci bir örgün öğretim” yoluna gidilmesi düşünülmüştür. Böylece 20 bine yakın gencimize ikinci bir örgün eğitim sayesinde, isteğe bağlı ve paralı olarak yükseköğretim imkânı sağlanmaktadır.

Komisyonumuzca; yukarıda açıklanan görüşlerin ışığında Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da uygun bulunarak maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının, 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı maddeleri Komisyonumuzca da benimsenerek aynen kabul edilmiştir.

Tasarının öğrenim ücreti başlıklı 7 nci maddesi;

a) Hazırlık sınıfı hariç olmak üzere buldukları sınıfta ilk yüzde beşe girmek suretiyle bir üst sınıfa geçme başarısını gösteren öğrencilerden sadece "normal örgün öğretim" ücretini ödetmek suretiyle ödüllendirmek ve teşvik etmek amacıyla,

Öğrenim ücretlerini ödemeyen öğrencilere uygulanacak müeyyide ile uygulamada karşılaşılabilecek diğer durumlarda yapılacak işlemin açık bir şekilde yazılması amacıyla yeniden düzenlenmiş olup, 7 nci madde değişik bu şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 8, 9 ve 10 uncu maddeleri Komisyonumuzca da uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 11 inci maddesi; fazla çalışma ücretinden, Yükseköğretim kurumlarındaki tüm öğretim elemanlarının yararlanmasını sağlamak amacıyla Komisyonumuzca yeniden düzenlenerek kabul edilmiştir.

Tasarının 12, 13, 14, 15 ve 16 ncı maddeleri Komisyonumuzca da uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi; halen yürürlükte olan 2547 sayılı YÖK Kanununun Ek 18 inci maddesini; Vakıflarca kurulacak Yükseköğretim Kurumlarına yapılacak Devlet Yardımının esaslarını Bakanlar Kurulunun tespit etmesini Anayasaya aykırı bularak bu esasların Kanunla belirlenmesi gerektiği gerekçesiyle adı geçen maddeyi iptal etmiştir.

Komisyonumuzca; 2547 sayılı YÖK Kanununun Ek 18 inci maddesi Anayasa Mahkemesinin karar gerekçesi doğrultusunda yeniden düzenlenmiş olup; sözkonusu maddenin Tasarıya çerçeve 17 nci madde ile eklenmesi kabul edilmiştir.

Tasarının Geçici 1 ve Geçici 2 nci maddesi ile bu maddeye bağlı (V) sayılı cetvel Komisyonumuzca da benimsenerek aynen kabul edilmiştir.

Tasarının başlığı, Tasarı metnine yapılan ilaveler doğrultusunda yeniden düzenlenerek Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 17 nci ve 18 inci maddeleri ilave madde dolayısıyla Komisyonumuzca 18 ve 19 uncu maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Binlerce Yükseköğretim gençliğinin umutla beklediği bir konu olması dolayısıyla Komisyonumuzca, Tasarının Plan ve Bütçe Komisyonunda öncelikle ve ivedilikle görüşülmesi temenni edilmiştir.

Raporumuz havalesi gereği Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Nahit Mentеше
Aydın
Üye
Ahmet Şanal
Adana
Üye
Nurettin Tokdemir
Hatay
Üye
Mustafa Baş
İstanbul
Üye
İsmail Kalkandelen
Kocaeli

Kâtip
Ahmet Kabil
Rize
Üye
Kâzım Ataoğlu
Bingöl
Üye
Bülent Akarcalı
İstanbul
Üye
Melike Tuğay Hasefe
İstanbul
Üye
İsmail Karakuyu
Kütahya

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

9.11.1992

Esas No. : 1/459

Karar No. : 85

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 13.10.1992 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça önhavalesi uyarınca Millî Eğitim Komisyonunda görüşüldükten sonra, Komisyonumuza havale edilen “Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı” ile Kastamonu Milletvekili Münif İslamoğlu tarafından hazırlanarak 18.2.1992 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Komisyonumuza havale edilen “2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi” birbirleriyle ilgili olmaları dolayısıyla İçtüzüğün 36 ncı maddesi uyarınca birleştirilerek, Komisyonumuzun 4.11.1992 tarihinde yaptığı 8 inci birleşiminde Hükümeti temsilen Millî Eğitim Bakanının Başkanlığında; Millî Eğitim, Maliye ve Gümrük Bakanlıklarıyla, Yükseköğretim Kurulu Başkanı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Tasarı ile; ülkemizdeki hızlı nüfus artışı ve genç nüfus oranının yüksekliği karşısında yükseköğretim kurumlarımızın sınırlı bir kapasiteye sahip olması nedeniyle yükseköğretim görme imkânına kavuşamayan çok sayıdaki gencimizden hiç değilse bir kısmı için de olsa bu imkânı sağlamak amacıyla ilk planda “normal örgün öğretim” yanında “ikinci bir örgün öğretim” programına geçilmesinin temini; Birleştirilerek görüşülmesi kabul edilen teklif ile de; üniversitelerde kurulu veya kurulacak sağlık tesislerinin işletilmesi ve yönetiminin geliştirilmesi, daha verimli hale getirilmesi ve finansman imkânlarının iyileştirilmesi gayesiyle bunların üniversite bünyesinde veya üniversiteyi geliştirmeye yönelik kurulan vakıflara devrinin amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde; sözü geçen üyeler;

— Tasarıyla getirilen isteğe bağlı ve paralı, ikinci örgün öğretim programının dünyadaki uygulamalara da bağlı olarak prensipte doğru olduğu ancak, mali durumu müsait olmayanlara devlet tarafından tatminkâr öğrenim kredileri verilmek suretiyle eğitimde fırsat eşitliği ilkesinin sağlanabileceği,

— Kamuoyuna çok geniş kapasite artışı sağlanabileceği şeklinde sunulan kanun tasarısı ile kapsamın 17 000 olarak belirlenmesinin hayal kırıklığına yolaçabileceği, lise mezunlarına meslekî nitelik kazandırmak suretiyle üniversiteye yönelen talebin önlenmesi amacıyla yönelik LİMME projesinden vazgeçilmesinin yanlış olduğu,

— Hükümetin üniversitelerde reform yapılacağı vaadine bağlı olarak önceliklerin doğru saptanması gerektiği, temel değişiklikler yapılmadan geçici düzenlemelerle sorunun çözümünün mümkün olmadığı,

— Geçmişteki özel yüksekokul, yay-kur ve akşam liseleri uygulamalarından kaynaklanan bazı olumsuzlukların haklı olarak bu Kanun için de düşünülebileceği,

Mevcut üniversitelerimizde yaşanan kapasite ve nitelikli eğitim sorunları nedeniyle, mezunlarının büyük bir bölümünün iş bulmakta zorlandığı, bugünkü ortamda ikili öğretim mezunlarının hangi programlar üzerinde öğretim göreceği ve bunlar için nasıl bir istihdam politikasının düşünüldüğü,

— Ek eğitimle teknik öğretmenlikten mühendisliğe geçirilenlerin durumunun ne olacağı,

— Türkiye'nin üniversite öğretim üyesi probleminin, üniversite probleminden daha önemli olduğu ve halihazırda programları çok yüklü olan üniversite öğretim üyelerinin bu program dahilinde ders verecek vakitlerinin bulunmadığı ve üniversitelerin temel fonksiyonu olan bilimsel araştırma fonksiyonunun engellenebileceği,

— Tasarıyla ikili öğretim programında başarılı olarak ilk % 5'e giren öğrencilere parasız öğrenim imkânı getirilmesinin olumlu olmakla beraber, bu % 5 oranının getireceği mali yükün hangi kıstaslara göre saptandığı ve bu dilimin daha da artırılmasının mümkün olup olmayacağı,

— Üniversite sağlık tesislerinin vakıflara devrini öngören teklifin mevcut tıp fakülteleri hastanelerinin vakıflara devrini değil, yeni kurulacak olanların devrini öngördüğü, ülkemizdeki mevcut bazı vakıfların hayır amaçlı olmaktan çıkarak ticarî amaçlı kurumlar haline dönüşmelerinden endişe duyulduğu,

— Vakıflara yapılması öngörülen devlet katkısının belli kıstaslara göre belirlenmesi gerektiği, şeklindeki görüşlerini ifade etmişlerdir.

Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise; 1992 - 1993 eğitim öğretim yılında üniversiteye girmek için başvuran yaklaşık 900 000 kişiden ancak 220 000 kadarının bir programa yerleştirilebildiği, tasarıyla buna ek olarak 17 000 civarında öğrenciye öğrenim imkânının getirilebileceği, kamuoyunda yanlış olarak gece üniversiteleri olarak bilenen ikili öğretimin olanaklar ölçüsünde gündüz saatlerinde yapılmaya çalışılacağı, getirilen bu düzenleme hakkındaki endişelere katılmanın pek mümkün olmadığı ancak, kaçınılmaz olarak uygulamada karşılaşılabilecek sorunları zaman içerisinde gidermenin mümkün olduğu, Kanun tasarısının dar olan kapsamının zamanla genişletilerek bu yolla üniversite kapısındaki yığılmanın mümkün olduğu ölçüde giderilebileceği, bütün dünyada kitle eğitimine yönelen üniversitelerde olduğu

gibi, üniversite öğretim üyelerinin boş vakitlerinden faydalanılacağı, üniversite eğitimi almış birinin daha kolay istihdam olanağı bulabileceği ayrıca, ikinci örgün eğitim programlarının istihdam olanağı bulunan sahalara yönelik olarak geliştirileceği belirtilerek sistemin bir bütün olarak düşünülmesi halinde ikinci örgün eğitim programının mevcut normal örgün eğitim yanında ikinci bir tercih olarak sunulacağı ve isteğe bağlı bu paralı eğitim programının eğitimde eşitlik ilkesine aykırı düşmeyeceği, öğrencilere burs imkânı sağlanmasının tasarının 7 nci maddesiyle büyük ölçüde giderildiği, tasarıda ilk % 5'lik dilime giren başarılı öğrencilere parasız öğretim imkânı sağlayan düzenlemedeki % 5 oranının daha da arttırılmasının yasanın kaynak yaratma özelliğini ortadan kaldıracığı ifade edilmiştir.

Yapılan bu açıklamalardan sonra tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek Millî Eğitim Komisyonu metni esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Millî Eğitim Komisyonu metninin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ve 16 ncı maddeleri aynen,

Millî Eğitim Komisyonu metninin 17 nci maddesi vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarına yapılacak devlet yardımının hangi esaslara göre yapılacağına açıklık kazandıracak şekilde yeniden düzenlenerek,

Üniversitelerde kurulu veya kurulacak sağlık tesislerinin işletilmesi ve yönetiminin verimliliği artırma ve finansman imkânlarının iyileştirilmesi amacıyla vakıflara devrini öngören teklifin 1 inci maddesi Millî Eğitim Komisyonu metnine yeni madde 18 olarak eklenmek suretiyle,

Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 18 ve 19 uncu maddeleri ise yeni eklenen madde nedeniyle 19 ve 20 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir. Ayrıca yapılan düzenlemelere paralel olarak Millî Eğitim Komisyonu metninin başlığı "Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı" olarak değiştirilerek kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
İlyas Aktas
Samsun
Sözcü
Mahmut Öztürk
Aksaray
Üye
Veli Andaç Durak
Adana
Üye
Mehmet Nedim Budak
Ankara
Üye
Cengiz Altinkaya
Aydın
Üye
Melih Pabuççuoğlu
Balıkesir

Üye
Necmi Hoşver
Bolu
Üye
Yılmaz Ovalı
Bursa
Üye
M. Hâluk Müftüler
Denizli
Üye
Nihat Matkap
Hatay
Üye
Algan Hacaloğlu
İstanbul
Üye
Z. Selçuk Maruflu
İstanbul
Üye
Rıfat Serdaroğlu
İzmir

Başkanvekili
Mehmet Dönen
Hatay
Kâtip
Halil Demir
Aksaray
Üye
Timurçin Savaş
Adana
Üye
Veysel Atasoy
Antalya
Üye
Hüseyin Balyalı
Balıkesir
Üye
Zeki Ergezen
Bitlis
(Muhalefet şerhim eklidir)
Üye
Mustafa Çiloğlu
Burdur
Üye
Nevfel Şahin
Çanakkale
Üye
Bahattin Alagöz
Gaziantep
Üye
Rüştü Kâzım Yücelen
İçel
Üye
Adnan Kahveci
İstanbul
Üye
Işın Çelebi
İzmir
Üye
Abdullah Gül
Kayseri
(Muhalefet şerhim eklidir)

Üye
Alaettin Kurt
Kocaeli

Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya

Üye
Refaidin Şahin
Ordu

Üye
İbrahim Kumaş
Tokat

(İmzada bulunamadı)

Üye
Mustafa Ünal
Konya

(Muhalefim, muhalefet şerhim eklidir)

Üye
Ender Karagül
Uşak

Üye
Hasan Peker
Tekirdağ

Üye
Koray Aydın
Trabzon

Üye
Kamer Genç
Tunceli

MUHALEFET ŞERHİ

Gerek ikili öğretim gerekse üniversite hastanelerinin vakıflara devri hakkındaki kanun tasarılarının hükümet programında yer alan Üniversite Reform Tasarısı ile birlikte görüşülüp değerlendirilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Bu tasarıların aceleye getirildiği düşüncesiyle muhalifiz.

Prof. Dr. Mustafa Ünal
Konya

Zeki Ergezen
Bitlis

Abdullah Gül
Kayseri

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, yükseköğretim kurumlarında yapılacak ikili öğretimde ikinci öğretimle ilgili hususları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun, yükseköğretim kurumlarında yapılacak ikinci öğretime özgü faaliyet ve esasları kapsar.

Tanımlar

MADDE 3. — Bu Kanunda geçen;

- a) İkili öğretim : Yükseköğretim kurumlarında önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyde yapılan normal örgün öğretim ve ikinci örgün eğitimi,
- b) İkinci Öğretim : Yükseköğretim kurumlarında normal örgün eğitimin bitimini takiben yapılan örgün eğitimi,
- c) İkinci Lisansüstü Öğretim : Normal lisansüstü eğitimin bitimini takiben veya yaz aylarında yapılan lisansüstü eğitimi,
- d) Öğrenim Ücreti : İkinci öğretimde öğrencilerin eğitim - öğretiminin karşılığı olarak ödeyecekleri ücreti,
- e) Ders Ücreti : İkinci öğretimde öğretim elemanlarına her ders için ödenecek ücreti,
- f) Fazla Çalışma Ücreti : İkinci öğretimde görev yapan öğretim elemanları ile idarî personele, yasal çalışma saatleri dışında yapacakları fazla çalışmanın karşılığı olarak ödenecek ücreti, ifade eder.

Karar Verme

MADDE 4. — Yükseköğretim kurumlarının hangi programlarında ikinci öğretim yapılacağına her yıl en geç şubat ayında ilgili üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü senatosunun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca karar verilir. Kararda bu programlara alınacak öğrenci sayıları da belirlenir.

İkinci eğitimin yapılmasına karar verilen yükseköğretim programlarına, öğrenci seçme ve yerleştirme birinci ve ikinci basamak sınavlarında alınan puanlara göre öğrenci yerleştirilir.

Öğretim

MADDE 5. — İkinci öğretim; öğretim süreleri, önlisans ve lisans düzeyinde sürdürülecek eğitimin esasları, devam, ara sınav sayısı, bunların başarı notuna katkısı, uygulama ve bütünlüme şartları ve eğitim - öğretimle ilgili diğer konularda normal örgün eğitimi den hiçbir farklılık taşımaz.

İkinci öğretim uygulanan yükseköğretim kurumlarında gerektiğinde hafta tatilinde de eğitim - öğretim yapılabilir.

**MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim
Yapılması ve 2547 Sayılı Yükseköğretim
Kanununun 46 ncı Maddesi ve Ek 18 inci
Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında
Kanun Tasarısı**

Amaç

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kapsam

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tanımlar

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü madde-
si Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Karar Verme

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü madde-
si Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Öğretim

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim
Yapılması, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanu-
nunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu
Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında
Kanun Tasarısı**

Amaç

MADDE 1. — Millî Eğitim Komisyonu
metninin 1 inci maddesi aynen kabul edil-
miştir.

Kapsam

MADDE 2. — Millî Eğitim Komisyonu-
nun 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tanımlar

MADDE 3. — Millî Eğitim Komisyonu
metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edil-
miştir.

Karar Verme

MADDE 4. — Millî Eğitim Komisyonu
metninin 4 üncü maddesi aynen kabul edil-
miştir.

Öğretim

MADDE 5. — Millî Eğitim Komisyonu
metninin 5 inci maddesi aynen kabul edil-
miştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yatay Geçiş

MADDE 6. — İkinci öğretimde öğrenim gören öğrenciler, ikinci öğretim programlarından normal örgün öğretim programlarına yatay geçiş yapamazlar. Normal örgün öğretimden ikinci öğretime yatay geçiş yapılabilir.

Bu yatay geçişler de örgün öğretimde uygulanan mevzuat hükümlerine tabidir. Ancak, geçiş yapan bu öğrenciler ikinci öğretim için öngörülen ücreti ödemek zorundadırlar.

Öğrenim Ücreti

MADDE 7. — İkinci öğretim isteğe bağlı ve paralıdır. Paralı öğretime kabul edilecek öğrencilerin ödeyecekleri öğrenim ücretleri, öğrenim dallarının niteliklerine, yükseköğretim kurumlarının özelliklerine ve sürelerine göre öğrenci maliyetleri de dikkate alınarak Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Millî Eğitim Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit edilir. Ancak, alınacak ücretler normal örgün öğretim için belirlenen carî hizmet maliyetlerinin yarısından az olamaz.

Öğrenim ücretleri, peşin olarak ya da biri kayıt veya kayıt yenileme sırasında, diğeri şubat ayında olmak üzere iki eşit taksitte üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü adına millî bankalardan birinde açılacak hesaba yatırılır. Bu miktarlar rektörlükçe en geç ilgili ayın sonuna kadar Bütçe Dairesi Başkanlığı hesabına bir yandan gelir, diğer yandan özel ödenek kaydolunmak üzere aktarılır. Yatırılan bu miktarlar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca özel ödenek kaydedilir. Kaydolunun ödenekler ikinci öğretime ilişkin giderlerin yanı sıra bu öğretimin yapıldığı birimlere öncelik verilmek suretiyle, o üniversitenin veya yüksek teknoloji enstitüsünün giderlerinde kullanılır. Kullanım ve harcamaya ilişkin esas ve usuller Maliye ve Gümrük Bakanlığının görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.

Bu ödeneklerin harcanmayan kısmı, ertesi yılın bütçesine devren gelir ve ödenek kaydolunur. Öğrenim ücreti Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca kredi olarak verilmez.

(Millî Eğitim Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Yatay Geçiş

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Öğrenim Ücreti

MADDE 7. — İkinci öğretim isteğe bağlı ve paralıdır. Paralı öğretime kabul edilecek öğrencilerin ödeyecekleri öğrenim ücretleri, öğrenim dallarının niteliklerine Yükseköğretim kurumlarının özelliklerine ve sürelerine göre öğrenci maliyetleri de dikkate alınarak Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Millî Eğitim Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit edilir. Ancak, alınacak ücretler normal örgün öğretim için belirlenen carî hizmet maliyetlerinin yarısından az olamaz. Hazırlık sınıfı hariç, buldukları sınıfın bütün derslerini vermek ve ilk yüzde beşe girmek suretiyle bir üst sınıfa geçmiş olan öğrenciler, üst sınıfta o yıl için, normal örgün öğretim öğrencilerinin ödeyecekleri öğrenci katkı payı kadar miktarı, öğrenim ücreti olarak öderler.

Öğrenim ücretleri, peşin olarak ya da biri kayıt veya kayıt yenileme sırasında, diğeri şubat ayında olmak üzere iki eşit taksitte üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü adına millî bankalardan birinde açılacak hesaba yatırılır.

Bu miktarlar rektörlükçe en geç ilgili ayın sonuna kadar Bütçe Dairesi Başkanlığı hesabına bir yandan gelir, diğeri yandan özel ödenek kaydolunmak üzere aktarılır. Yatırılan bu miktarlar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca özel ödenek kaydedilir. Kaydolunan ödenekler ikinci öğretime ilişkin giderlerin yanı sıra bu öğretimin yapıldığı birimlere öncelik verilmek suretiyle, o üniversitenin veya yüksek teknoloji enstitüsünün giderlerinde kullanılır. Kullanım ve harcamaya ilişkin esas ve usuller

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Yatay Geçiş

MADDE 6. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Öğrenim Ücreti

MADDE 7. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Öğrencilik Hakları

MADDE 8. — İkinci öğretim öğrencileri normal örgün öğretim öğrencilerinin her türlü haklarından yararlanırlar. Ancak, bu öğrencilere Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca öğrenim kredisi verilemez.

Öğretim Elemanlarının Görevlendirilmesi

MADDE 9. — Kendi kurumlarında yapılmakta olan normal örgün öğretimde zorunlu ders yükünün en az yarısını doldurmuş olanlara öncelik verilmek üzere ikinci öğretimde hangi öğretim elemanlarının görevlendirileceğine, bölüm kurulunun görüşü dikkate alınarak, ilgili yükseköğretim kurumunun yönetim kurulu karar verir.

Ders Ücreti

MADDE 10. — Normal örgün öğretimde zorunlu ders yükünü doldurmuş olan öğretim elemanlarına ikinci öğretimde verdikleri her ders için; dolduramamış olan öğretim elemanlarına bu yükün doldurulmasından sonra verdikleri her ders için, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen hükümler çerçevesinde ek ders ücreti ile ara sınav, yarıyıl ve yıl sonu sınavları için ödenecek ücretlerin üç katını aşmayacak şekilde ikinci öğretim programları esas alınarak, Yükseköğretim Kurulunun görüşü, Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenecek ders ücreti ödenir.

Akademik Yönetici ve İdarî Personelin Görevlendirilmesi

MADDE 11. — İkinci öğretim yapılan yükseköğretim kurumlarında görevli akademik yöneticiler ile idarî personelden isteğe bağlı olarak kimlerin, bu öğretim süresince çalışma saati bitiminden sonra fazla çalışma yapacaklarına ilgili yükseköğretim kurumunun yönetim kurulunun görüşünü alarak kurumun yöneticisi karar verir.

(Millî Eğitim Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Maliye ve Gümrük Bakanlığının görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.

Bu ödeneklerin harcanmayan kısmı, ertesi yılın bütçesine devren gelir ve ödenek kaydolunur.

Öğrenim ücretlerinin birinci taksidini ödemeyenlerin kayıtları yapılmaz ve yenilenmez. İkinci taksitlerini ödemeyen öğrencilere ise bir aylık ek süre tanınır, bu süre içerisinde de öğrenim ücretini kanunî faiziyle birlikte ödemeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Öğrenim ücreti Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca kredi olarak verilmez.

Öğrencilik Hakları

MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Öğretim Elemanlarının Görevlendirilmesi

MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ders Ücreti

MADDE 10. — Tasarının 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Akademik Yönetici ve İdarî Personelin Görevlendirilmesi

MADDE 11. — İkinci öğretim yapılan yükseköğretim kurumlarında görevli akademik yöneticiler ve öğretim elemanları ile idarî personelden isteğe bağlı olarak kimlerin, bu

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Öğrencilik Hakları

MADDE 8. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Öğretim Elemanlarının Görevlendirilmesi

MADDE 9. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ders Ücreti

MADDE 10. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 10 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Akademik Yönetici ve İdarî Personelin Görevlendirilmesi

MADDE 11. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 11 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Fazla Çalışma Ücreti

MADDE 12. — Yükseköğretim kurumlarının ikinci öğretim yapan birimlerinde görevli öğretim elemanları ile idarî personele yasal çalışma saati bitiminden sonra fiilen yaptıkları fazla çalışma süreleri için saat ücreti ödenir. Yapılacak fazla çalışmanın aylık saati ile ödenecek ücretin miktarı, Yükseköğretim Kurulunun görüşü, Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine her yıl bütçe kanunu ile belirlenen saat başı fazla çalışma ücretinin üç katını aşmayacak şekilde Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir.

Ancak, öğretim elemanlarına aynı süre için ek ders ücreti ile birlikte fazla çalışma ücreti ödenmez.

Ödenek

MADDE 13. — Yükseköğretim Kurulunca ikinci öğretim yapılmasına karar verilen öğretim programlarının bağlı olduğu yükseköğretim kurumunun bütçesine ikinci öğretim giderlerini karşılamak üzere yeterli ödenek konulur.

Lisansüstü Öğretim

MADDE 14. — Üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitüleri bünyelerindeki enstitülerde ikinci lisansüstü öğretim yapılmasına, ilgili enstitü yönetim kurulunun ve senatonun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca karar verilir. Bu öğretim isteğe bağlı ve paralıdır.

İkinci lisansüstü öğretime kabul edilecek öğrencilerin ödeyecekleri öğrenim ücreti, maliyetler dikkate alınarak ilgili üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilir. Öğrenim ücreti 7 nci madde uyarınca açılan hesaba iki eşit taksit halinde ödenir.

İkinci lisansüstü öğretimde görevlendirmeler ve ders ücreti bu Kanun hükümlerine, diğer hususlar normal lisansüstü öğretimle ilgili mevzuat hükümlerine tabidir.

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 15. — Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır.

MADDE 16. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun değişik 46 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Cari Hizmet Maliyeti

Madde 46. — Yükseköğretim kurumlarında cari hizmet ödenekleri, öğrenci başına olmak üzere belirlenir. Öğrenci başına düşen cari hizmet ödeneği, öğrenim dallarının nitelikleri ve süreleri ile yükseköğretim kurumlarının özellikleri göz önünde tutularak Yükseköğretim Kurulunca farklı miktarlarda tespit edilir. Bu miktarın her yıl Bakanlar Kurulunca belirlenecek kısmı Devletçe karşılanır ve öğrenci adına ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine ödenek ola-

(Millî Eğitim Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

öğretim süresince çalışma saati bitiminden sonra fazla çalışma yapacaklarına ilgili yükseköğretim kurumunun yönetim kurulunun görüşünü alarak kurumun yöneticisi karar verir.

Fazla Çalışma Ücreti

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ödenek

MADDE 13. — Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Lisansüstü Öğretim

MADDE 14. — Tasarının 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 15. — Tasarının 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Tasarının 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Fazla Çalışma Ücreti

MADDE 12. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ödenek

MADDE 13. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 13 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Lisansüstü Öğretim

MADDE 14. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 14 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 15. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 15 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 16 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

rak kaydolunur. Geri kalan kısmı öğrenci tarafından ödenir. Devletçe karşılanacak kısım cari hizmet maliyetlerinin yarısından az olamaz.

Devlet ve öğrenci tarafından yapılacak ödemelerin miktar ve bölgelere göre oranları, yabancı uyruklu öğrencilerden alınacak ücretlerin miktarı ile uygulamaya ilişkin esas ve usuller her yıl Bakanlar Kurulunca en geç Temmuz ayı içerisinde belirlenir.

Öğrenci tarafından ödenecek miktar, istekleri halinde ödeme güçlüğü olan öğrencilere Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca kredi olarak verilebilir.

Hazırlık sınıfı veya yabancı dil geliştirme programı hariç olmak üzere, 2 yıllık önlisans ve 4, 5, 6 yıllık lisans öğreniminden bu süreler sonunda mezun olamayan öğrencilere Devlet katkısı ödenmesine devam olunur. Ancak, bu öğrencilere Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca kredi verilmez ve öğrenci katkısı birinci yıl için % 50, müteakip yıllar için % 100 fazlasıyla alınır. Lisans düzeyinde ikinci bir yükseköğretim yapan öğrencilere de kredi verilmez ve öğrenci katkısı % 100 fazlasıyla alınır.

Öğrenci katkısını ödemeyenlerin kayıtları yapılmaz ve yenilenmez.

Cari hizmet maliyetine öğrenci katkısı ve öğrenci sosyal tesis ve faaliyetlerinden elde edilen gelirler ile yükseköğretim kurumlarınca önceki yıllarda bastırılan ders kitapları ve teksirlerinin satışından elde edilen gelirler, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü adına millî bankalardan birinde açılacak hesaba yatırılır. Bu miktarlar rektörlükçe en geç ilgili ayın sonuna kadar Bütçe Dairesi Başkanlığı hesabına bir yandan gelir, diğer yandan özel ödenek kaydolunmak üzere aktarılır. Aktarılan bu miktarlar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca özel ödenek kaydedilir. Kaydolunan ödenekler, öncelikle öğrencilerin kısmî zamanlı çalışmaları ve sosyal hizmetleri ile ilgili giderler olmak kaydıyla, üniversitenin cari giderlerinde kullanılır. Kullanım ve harcamaya ilişkin esas ve usuller Maliye ve Gümrük Bakanlığının görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.

Bu hesabın sarfı, muhasebesi ve denetimi döner sermaye mevzuatına tabi olup, işlemleri üniversitece görevlendirilecek sayman tarafından yürütülür.

Bu ödeneklerin harcanmayan kısmı ertesi yılın bütçesine devren gelir ve ödenek kaydolunur.

Zamanında ödenmeyen kredi borçları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre mal sandıklarınca tahsil edilerek Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna ödenir.”

(Millî Eğitim Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 17. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ek Madde 18. — Vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarının giderlerine katkıda bulunmak amacıyla ilgili yükseköğretim kurumunun müracaatı, Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca Devlet yardımı yapılabilir.

Vakıf yükseköğretim kurumlarının bilimsel yayınları, öğrenci sayıları ve emsali Devlet üniversitelerine verilen diğer carî ödenek-

MADDE 17. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ek Madde 18. — Vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarının giderlerine katkıda bulunmak amacıyla ilgili yükseköğretim kurumunun müracaatı, Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca Devlet yardımı yapılabilir.

Yapılacak yardım : Devlet yükseköğretim kurumlarına o yıl tahsis edilen toplam bütçe ödeneklerinin örgün öğrenci sayısına bölün-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Millî Eğitim Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

leri dikkate alınmak suretiyle ilgili vakıf yükseköğretim kurumlarının bir önceki yılın gider gerçekleştirmelerinden öğrencilere yapılacak sosyal yardım ve burs giderleri düşüldükten sonra kalan miktarın % 35'ine kadar Devlet yardımı yapılabilir.

Vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak yardım her yıl iki eşit taksit halinde ödenir. Yardım alan yükseköğretim kurumu her yıl nisan ayı sonuna kadar bir önceki yılın gelir ve giderlerini Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kuruluna göndermek zorundadırlar.

Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili olarak vakıf yükseköğretim kurumlarından her türlü belge ve bilgiyi istemeye ve gerektiğinde merkez denetim elemanları vasıtasıyla denetim ve inceleme yaptırmaya Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

mesiyle elde edilen miktarın, ilgili vakıf yükseköğretim kurumunda okuyan öğrenci sayısı ile çarpılmasıyla bulunacak meblağın yarısını geçemez.

Yardım miktarı vakıf yükseköğretim kurumunun toplam bütçe giderlerinin yüzde kırkbeşini geçemez.

Yukarıda belirtilen azamî yardım miktarını almaya hak kazanan vakıf yükseköğretim kurumunun,

a) En az iki yıl eğitim - öğretim yapmış olması,

b) Üniversitelerarası Kurulca görevlendirilen değerlendirme komisyonunca tespit edilen tanınmış bilimsel dergilerde öğretim üyesi başına düşen yayın sayısı bakımından bu esasa göre sıralanan Devlet üniversitelerinin ilk yarısına girecek durumda olması,

c) Öğrenci yerleştirme sınavında fen ve matematik puanlarına göre ilk ikibine giren öğrencilerin üniversitelere yerleştirilmeleri suretiyle yapılacak sıralamada Devlet üniversitelerinin ilk yarısına girecek durumda olması,

d) Öğrencilerinin en az yüzde onuna eğitim - öğretim masraflarını karşılayacak burs vermesi,

Gerekir.

Söz konusu sıralamada en sonda yeralan beş devlet üniversitesi düzeyinde olan vakıf yükseköğretim kurumlarına yukarıda belirlenen esaslara göre, bütçelerinin en çok yüzde yirmi oranına kadar yardım yapılabilir. Bu maddede belirtilen azamî ve asgarî düzeyler arasında yeralan vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak yardım miktarı Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılacak sıralama dikkate alınmak suretiyle Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından tespit edilir.

Vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak yardım her yılın ilk yarısında iki eşit taksit halinde ödenir. Yardım alan vakıf yükseköğretim kurumunun,

GEÇİCİ MADDE 1. — 1992 - 1993 eğitim - öğretim yılında yükseköğretim kurumlarının hangi programlarında ikinci öğretimin yapılacağı ve bu programlara alınacak öğrenci sayısı bu Kanunun yayımını izleyen bir hafta içinde üniversite senatolarının önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilir.

1992 - 1993 eğitim - öğretim yılında yapılacak ikinci öğretimin ücretleri bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir hafta içinde Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

1992 - 1993 eğitim - öğretim yılında ikinci öğretim yapılacak programlar, bu programlara alınacak öğrenci sayıları, öğrenim ücretleri ve başvuru şartları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezince hazırlanacak bir kılavuzda belirtilir ve başvuran öğrenciler, 1992 öğrenci seçme ve yerleştirme birinci ve ikinci basamak sınavlarında almış oldukları puanlara göre yeniden tercih edecekleri programlara yerleştirilir.

1992 - 1993 eğitim - öğretim yılı için ikinci öğretim en geç, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın sonunda başlar.

1992 - 1993 eğitim - öğretim yılı ikinci öğretiminin başladığı tarihten 31.12. 1992 tarihine kadar ihtiyaç duyulan ödenek, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yedek ödenekten karşılanır.

(Millî Eğitim Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

köğretim kurumu her yıl nisan ayı sonuna kadar bir önceki yılın gelir ve giderlerini Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kuruluna göndermek zorundadır.

Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili olarak vakıf yükseköğretim kurumlarından her türlü belge ve bilgiyi istemeye ve gerektiğinde merkez denetim elemanları vasıtasıyla denetim ve inceleme yaptırmaya Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 18. — 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“**EK MADDE 22.** — Üniversitelerde o üniversiteyi veya bünyesindeki yükseköğretim kurumlarını geliştirmek amacıyla kurulmuş olan vakıflarca yeniden kurulacak sağlık tesislerinin işletilmesi ve yönetimi, ilgili üniversite yönetim kurulu kararıyla tesisleri kurmuş olan vakfa verilebilir. Bu sağlık tesislerinin işletilme ve yönetim esasları Üniversite Yönetim Kurulu ile vakıf yetkili kurulunca belirlenir.”

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının geçici 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 1. — Millî Eğitim Komisyonu metninin geçici 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

1992 öğrenci seçme ve yerleştirme sınavlarında almış oldukları puanlara veya özel yetenek sınavı sonuçlarına göre bir yükseköğretim kurumuna kayıt hakkı kazanmış bulunanlar (Açık-öğretim hariç), 1992 - 1993 eğitim - öğretim yılında ikinci öğretime başvuramazlar.

GEÇİCİ MADDE 2. — Aşağıdaki cetvelde gösterilen kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükümünde Kararnameye eklenmiştir.

Yürürlük

MADDE 17. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

S. Demirel

Başbakan

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.

Prof. E. İnönü

Devlet Bakanı

Prof. T. Çiller

Devlet Bakanı

İ. Töz

Devlet Bakanı

Prof. T. Akyol

Devlet Bakanı

O. Kilercioğlu

Devlet Bakanı

Ö. Barutçu

Devlet Bakanı

E. Şahin

Devlet Bakanı

M. Batallı

Millî Savunma Bakanı

N. Ayaz

Dışişleri Bakanı Y.

E. İnönü

Millî Eğitim Bakanı

K. Toptan

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köyşleri Bakanı

N. Cevheri

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. T. Köse

Kültür Bakanı Y.

M. S. Oktay

Orman Bakanı

V. Tanır

Devlet Bakanı

C. Çağlar

Devlet Bakanı

E. Ceyhan

Devlet Bakanı

A. Gönen

Devlet Bakanı

G. Ergenekon

Devlet Bakanı

M. Kahraman

Devlet Bakanı

M. A. Yılmaz

Devlet Bakanı

Ş. Ercan

Adalet Bakanı

M. S. Oktay

İçişleri Bakanı

İ. Sezgin

Maliye ve Gümrük Bakanı

S. Oral

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Prof. O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı

Y. Topçu

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı Y.

M. Kahraman

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. Faralyalı

Turizm Bakanı Y.

E. Şahin

Çevre Bakanı

B. D. Akyürek

(Millî Eğitim Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarının geçici 2 nci maddesi ve bu maddeye bağlı (V) sayılı cetvel Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 18. — Tasarının 17 nci maddesi 18 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 19. — Tasarının 18 inci maddesi 19 uncu madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 2. — Millî Eğitim Komisyonu metninin geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 19. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 18 inci maddesi 19 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 20. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 19 uncu maddesi 20 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKLİ CETVEL
İHDAS EDİLEN KADROLAR
(V) SAYILI CETVEL

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Adedi
GİH	Memur	9	5 000

Bu cetvelde yer alan kadrolar gerektiğinde Yükseköğretim Kurulunun teklifi ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığının görüşleri üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile sınıf, unvan ve derece değişikliği yapılmak suretiyle, ikili öğretim yapılmasına karar verilen yükseköğretim kurumlarına ihtiyaçları dahilinde tahsis edilebilir. Bu şekilde tahsis edilecek kadroların kullanımında uyulacak usul ve esaslar Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilir.

